

Jacob Hieronymus Lochner Liborius Depkin

**Semicenturiam ... Thesium miscellanearum Philosophicarum, Philosophorum Consensu, Praeside ...
Jac. Hier. Lochner/ Norimb. P. L. C. ...**

**2 : / publico sobrie philosophantium examini sistit Liborius Depkin/ Rig. Liv. SS.
Th. & Ph. St. Autor & Respondens A. M.DC.LXXV. d. 10. Aprilis ...**

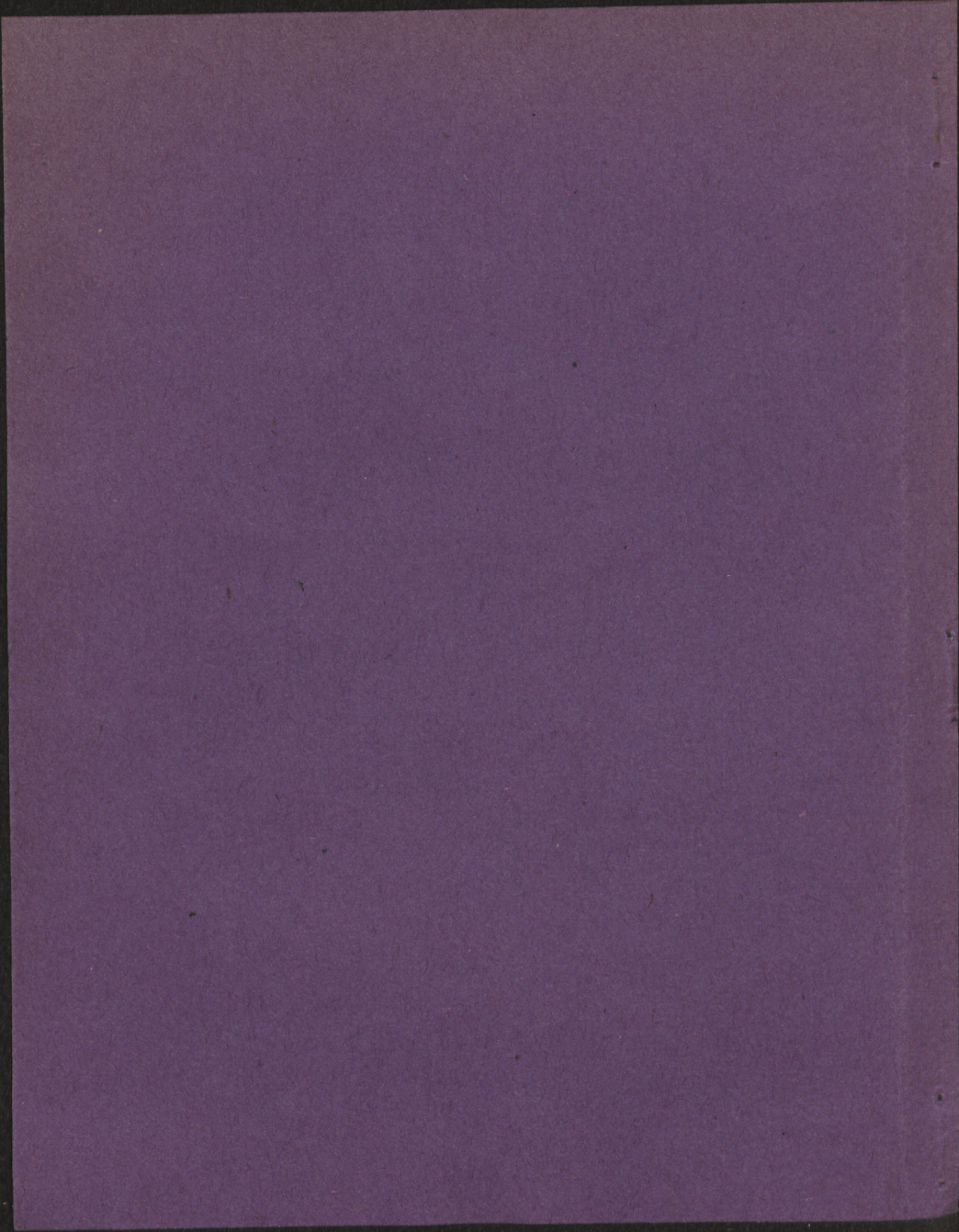
Rostochii: Kilius, 1675

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn749879750>

Band (Druck) Freier Zugang

Ru phil 1675
Jacob Niwon. Lockner 2)
Libonius Deplin

D. F. G.
SEMICENTURIAM POSTERIOREM,
Thesium miscellanearum Philosophicarum,
Philosophorum Consensu,
PRÆSIDE

Viro Præcellenti ac Clarissimo

DN. M. JAC. HIER. *Sochner* / Norimb.
P. L. C.

publico sobriè philosophantium examini sistit
LIBORIUS *Deptin* / Rig. Liv. SS. Th. & Ph. St.
Autor & Respondens.

A. M. DC. LXXV. d. 10. Aprilis

In Auditorio Majori horis consuetis.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typogr.

D. R. G.
SEMICENTURARIA POSTHONOREM
I honore mactantem f...
M. JAC. RIEDEL...
LIBRARIUS...
In Anno...

Thef. I.

PArum interesse putamus, utrum Physica rerum naturalium; an corporis naturalis, qua talis, scientia, an omnium naturæ phenomenonorum certa è causis cognitio, definiatur.

II.

Absurdi nihil statuerimus, si unum saltem corporum naturalium principium, & duo, & tria, & indefinita quoque statuerimus.

III.

Cartesii materia prima sine determinata quidditate, quantitate & qualitate, æque ac Aristotelis, proponitur, neque certam formam suo conceptu includit.

IV.

Plus materiæ inesse saxi & metallis, quàm aquæ, aëri, &c. præjudicium est.

V.

Inanis est de inani seu vacuo altercatio, quod nullibi datur.

VI.

Utut formæ naturalium corporum omnium à nonnullis, excepta anima humana, materiæ dicantur accidentia, stat tamen iisdem recepta formarum in accidentales & essentielles (aliis substantiales) distinctio firmò talò.

VII.

Neque Cartesius, neque Cartesianorum ullus, cur particule terræ fragiles sint? interrogatus, respondebit: fieri id ob creationem primam.

IIIX.

Siye rarefiat siye condensetur corpus aliquod, revera tamen æquale utrobique replet spatium.

IX.

Tantum abest, ut atomos defendamus, ut potius unumquodque corpus in indeterminatas particulas esse divisibile statuamus.

X.

Tenuissimum & subtilissimum corpus potest esse densissimum:
& crassissimum contrà rarum.

XI.

Gravitatem, si innatam qualitatem dixerimus, verba dixerimus,
prætereaque nihil,

XII.

Projectionem globorum è sclopetis, non magis violentam esse
dicimus, quàm eorundem ad terras reditum.

XIII.

Omnis motus fit per circulum.

XIV.

Corporis locus etiam mutari potest, dum illud quiescit.

XV.

Sapor amarus dulci non est contrarius.

XVI.

Qualitates occultas si dixeris asylum ignorantia, nil nisi verum
dixeris.

XVII.

Magnorum mundi corporum Magnetismum Observationes
modernorum Philosophorum sufficienter demonstrant.

XIX.

Omni momento esse in mundo crepusculum, ortum, meridiem,
occasum & mediam noctem *ἡμετέριον* est; non *ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ*.

XIX.

Dierum noctiumque vicissitudinem, lumen mutuatitium, ma-
culosam faciem, superficiem asperitatem, figuram sphaericam, gravita-
tem partium in singulis, & contra ejusdem absentiam in totis, & alias
adhuc proprietates, terræ pariter ac aliis opacis mundi corporibus
communes asserimus.

XX.

Terra nostra non est magis corruptibilis, aut minus incorrupti-
bilis, quam coelestium globorum ullus.

XXI.

Terram quovis onere leviolem esse novum videtur & incredi-
bile; sed est verum.

XXII. Li-

XXII.

Licet Terræ motum non tribuamus, neque tamen etiam rationes pro eodem philosophicas false rideamus, hoc interim dicere non erubescimus: nullam rationem nobis satis firmam videri, quæ persuadere possit, ut Terram ad motum ineptiorem credamus, quàm Solem aut Jovem, &c. præsertim si genuinam motûs istius explanationem consideremus.

XXIII.

Ratio illa: ædificia omnia collapsura esse, & corpora terrestria cœlum versus excussum iri: pro infringendo terræ motu nulla videtur.

XXIV.

Terram habere lumen primum & secundarium constat Philosopho, quin etiam id ipsum de Luna affirmare quid prohibet?

XXV.

Kircherus in Mund. subtr. T. 1. l. 2. c. 5. p. 63. Lunam vocat Tellurem ætheream: subscribere possumus.

XXVI.

Licet *Cl. Wittichius* in Theol. Pacif. c. 7. art. 60. p. 52. & alibi dixerit: *Verisimilius esse, asserere, dari homines in Luna, quam negare, si attenderemus ad DEI immensam potentiam, nunquam tamen id absolutè determinavit.*

XXVII.

Argumentum hoc: *Terra est gravissima, E. in medio mundi est posita*: claudicare videtur.

XXVIII.

Quaternarium elementorum numerum nonnulli non tam argumentis quibusdam firmis aut ratione convincente, quàm traditione quadam in hæc usque tempora propagatum esse, ajunt: Næ ita ferres habet?

XXIX.

Non omnis ignis est lucidus & calidus simul; sed quidam datur ignis lucidus, nec tamen calidus: quidam calidus & non lucidus.

XXX.

Peculiarem ignis elementaris, & quidem aëri immediatè circumfusam, spheram non agnoscimus.

XXXI Lu-

XXXI.

Luce meridiana nihil clarius: & tamen Physico quam maximè
obscura est.

XXXII.

Dum Borellus Solis maculas & faculas defendit, & talem Solis
faciem sistit, quæ æbulliens, aut fumantem fuliginosumque cu-
mulum referat, &c. *Watson. Synops. Phil. Cont. Phys. p. 542. & seqq.*
barbaram hanc de sole Theoriam pueris feminisque cum Indis Philo-
sophis & Borello communem pronunciat: Nos pueros & foeminas
istas, si quæ dantur, multos hac in causa sapientiâ antecellere, certissi-
mis observationibus edocti, putamus.

XXXIII.

Si erigitur tubus vitreus triginta duos, tres, vel etiam plures pedes
longus, & expulsò omni aëre, aquis ad summa usque labra plenus so-
licitè clauditur: & deinceps inferius orificium itidem in lebetem,
aquâ plenum demergitur, quò sit, ut aperto epistomio inferioris orifi-
cii aqua è summo tubo aliquantisper descendat, donec trigesimum
circiter altitudinis pedem attingat & tunc consistat? Quid fugæ va-
cui assertores hic respondere queant, nescimus; scimus tamen, quic-
quid dixerint, minus sufficientem proderè illorum hypothesin.

XXXIV.

Ut in ipso quoque maris fundo respirare urinatores queant, ap-
primè facit Campana urinatoria, in qua isti ad umbilicum usque de-
murguntur, & quoad superiora sicci, aëre campanæ inclusò ad respi-
randū utuntur: deinde in aquas ad opera sibi demandata se demittunt,
mox, cum respiratione opus habent, ad suum domicilium submari-
num revertuntur, & aëre illo, vel alio frigidiori vitreis vel aliis vascu-
lis admissò perfruuntur. *conf. Excell. Sturm. P. P. Altorf Diss. de*
Clepsydr. s. 2. pban. 1. Ubi in Collegio suo Curioso ante bienn. habito,
hujus rei experimentum se fecisse testatur.

XXXV.

Per tot hæcenus secula, à tot hominum & animantium myria-
dibus, bibendo, lavando, coquendo, &c. citra notabile fluviorum &
Océani detrimentum, quanta exhausta est aquarum copia? & tamen
Physicus hujus rei rationem non reddere nequit.

XXXVI.

XXXVI.

Neque Cometae sunt meteora, neque Galaxia, quicquid etiam ad defensionem Aristotelis Watsonius c. l. p. 369. & 540. dicat.

XXXVII.

Duos homines non eandem iridem videre, non est absurdum. Addimus, quod Iris vel in forma circuli integri, vel etiam forma inversa possit conspici. conf. Rohaulti Tract. Physic. p. 677. part. 3. c. 17. art. 26. Cartesius Meteororum Lib. c. 8. art. 13.

XXXVIII.

Metalla intra terræ viscera non tantum esse, sed & ablata renasci, quotidie deprehendimus.

XXXIX.

Quæritur: Cur arcus chalybeus incurvatus cum violentia se iterum erigat? Causam omnium optimam ex Cartesii principis depromi posse autumamus.

XL.

Lapides non vivunt.

XLI.

Non mirum est, quod viventia quædam per vices moriantur ac reviviscant.

XLII.

Speciosa est sententia Johannis von Horne/ Theod. Kerkringii, Regneri de Graaf, David. von der Wefse/ & aliorum Clarissimorum Virorum, quæ hominem ex ovibus produci asserit.

XLIII.

Pullos nasci sine opera Gallinæ, hodie non est absolum: Hac fini magnus Florentiæ Dux curavit suum Thermoscopium Gallinæ supponi, & notavit gradum caloris, ad excludendos pullos requisitum. Observavit deinde hunc ipsum caloris gradum in fornaculis, & fecit illo calore pullos nasci, sine opera Gallinæ.

XLIV.

Cognitionem naturalem in corporibus sensu & intellectu carentibus, nullam agnoscimus, Quorsum ergo illa Watsonii; *Brutis, perfectis animalibus, ratiocinandi vis, qua unum ex altero necessario colligitur, & libera agendi virtus, qua contraria vel contradictoria facere possunt, teste sufficienti experientia, æquali interdum & majori modo*

modo convenit, quam hominibus. conf. l. c. p. 494. Dura sunt hæc omnia, & quam maximè dignitatem humanæ evertunt mentis, ejusdemque clarum conceptum formandum impediunt.

XLV.

De pisce, in quo sepultus Jonas, Thomas Bartholinus de morbis *Biblicis* hæc habet p. 73. *Cete vulgati nominis non fuit, quia nec in mari mediterraneo, nec Persico reperiuntur: & omnes Balena, que in Groenlandia nostra & Islandia capiuntur, cujuscunque generis, etiam inusitata corporis mole, vastoque capite, ex cujus lingua sola 18. tonne adipis exprimuntur, tam angustas tamen fauces habent, que vix brachium hominis capiant. Vero fit similis Canem Carcariam s. Lamiam fuisse, que magnitudine cum minoribus balenis certat, vidig, exuvias 20. pedes excedentes. --- & quod notandum, rictum habet amplissimum, faucesq; patentes & œsophagum Viro deglutiendo capacem.* Nos hæc probabiliora credimus, quam quæ pro sententia negativa habet Isa, Schoock. in *Cent. Rar. Prob. prob. 80. p. 106.*

XLVI.

Sensus vitæ sunt rectores: non veritatis magistri.

XLVII.

Dantur Objecta visus, de quibus eo minus videt oculus, quo propius accedit: & tanto plus, quo longius discedit, intra visionis tamen terminos, idque non casu & per accidens; sed semper, & ex necessitate.

XLIX.

Circulationem sanguinis Harvæi, Venas lacteas per Mesenterium disseminatas Afellii, & Vasa lactea Pecqueti nemo ferè Physicorum hodie ratione firma in dubium vocare potest.

XLIX.

Lienis situm ordinarium esse latus sinistrum, & cordis, mediam Ventriculi medii partem, notum est; interim quandoque Lienem dextrum latus occupantem & cor inversum detexit culter Anatomieus. conf. de illo Rohault, c. l. p. 692. de hoc Hoffmann, de Corde inverso.

L.

Quicquid cogitat, est immateriale: Quin & optimè Mentis humanæ natura in cogitatione consistere dicitur.

TANTUM.

XXX
Neque Cometae sunt meteor
ad defensionem Aristotelis Watson

XXX
Duos homines non eandem
Addimus, quod Iris vel in forma cir
sa possit conspici. conf. Rohaulti Tr
Cartesius Meteororum Lib. c. 8. ar

XXX
Metalla intra terrae viscera no
sci, quotidieprehendimus.

XXX
Quaritur: Cur arcus chaly
iterum erigat? Causam omnium
depromi posse autumamus.

XI
Lapides non vivunt.

XI
Non mirum est, quod vivunt
reviviscant.

XL
Speciosa est sententia Johann
Regneri de Graaf, David. von der S
Virorum, quae hominem ex ovipr

XL
Pullos nasci sine opera Gallinae
fini magnus Florentiae Dux curavi
supponi, & notavit gradum caloris,
Observavit deinde hunc ipsum cal
illo calore pullos nasci, sine opera

XL
Cognitionem naturalem in co
tibus, nullam agnoscimus, Quor
perfectis animalibus, ratiocinandi
colligitur, & libera agendi virtus, q
facere possunt, recte sufficienti experi

...ia, quisquid etiam
& 540. dicat.

...non est absurdum.
...etiam forma inver-
77. part. 3. c. 17. art. 26.

...sed & ablata rena-

...us cum violentia se
...Cartesii principis

...vices moriantur ac

Theod. Kerkringii,
um Clarissimorum

...est absconum: Hac
...noscopium Gallinae
...s pullos requisitum.
...fornaculis, & fecit

... & intellectu caren-
Watsonii; Brutis,
ex altero necessario
vel contradictoria
interdum & majori
modo

